

**KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
ÚSTAV TRANSDISCIPLINÁRNYCH ŠTÚDIÍ
V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ**

**Výročná správa
Katolíckej univerzity v Ružomberku,
Pedagogickej fakulty,
Ústav transdisciplinárnych štúdií
v životnom prostredí
za rok 2015**

**KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
ÚSTAV TRANSDISCIPLINÁRNYCH ŠTÚDIÍ
V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ**

**Výročná správa
Katolíckej univerzity v Ružomberku,
Pedagogickej fakulty,
Ústav transdisciplinárnych štúdií
v životnom prostredí
za rok 2015**

Ružomberok, január 2016

Obsah správy

I.	Základné informácie o ústave KU	4
II.	Prehľad najdôležitejších udalostí ústavu za uplynulý rok 2015	5
	Organizované najvýznamnejšie podujatia ústavom	5
III.	Informácie o poskytovanom vysokoškolskom vzdelávaní	7
	5.1 Študijné programy, ktorých prípravu v roku 2015 zabezpečoval ústav	7
	Pedagogické aktivity pracovníkov ústavu na katedrách PF KU v Ružomberku	7
IV.	Informácie o poskytovaní ďalšieho vzdelávania	7
V.	Informácie o výskumnej a ďalšej tvorivej činnosti ústavu	7
	Zameranie výskumu a vývoja	7
	Významné publikácie ústavu v roku 2015	8
	Podané projekty	9
	Zahraničné: výskumné, edukačné a mobilitné	9
	Domáce: výskumné, GAPF	10
	Riešené projekty	11
	Zahraničné: výskumné	11
	Domáce: výskumné	12
	Ostatné	12
VI.	Kvalifikačný rast pracovníkov ústavu	12
VII.	Zamestnanci na ústave: Schválené mobility na rok 2016	12
VIII.	Podporné činnosti ústavu	13
	Členstvo pracovníkov ústavu v domácich odborných organizáciách, sieťach a poradných orgánoch v r. 2015	13
	Členstvo pracovníkov ústavu v medzinárodných organizáciách a sieťach v r. 2015	13
IX.	Rozvoj ústavu	14
X.	Medzinárodné aktivity ústavu	14
XI.	Sumár	14
XII.	Prílohy	16

I. Základné informácie o ústave KU:

Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta, Ústav
transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí
Hrabovská cesta 1, 034 01 Ružomberok,
Tel. 0907/795935, e-mail: maria.kozova@ku.sk
<http://www.pf.ku.sk/utszp>

Riaditeľka ústavu: prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.

Štruktúra funkčných miest:

profesor:

prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. maria.kozova@ku.sk

prof. prof.h.c. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc.

prof. RNDr. František Petrovič, PhD. frantisek.petrovic@ku.sk

funkčné miesto docent:

doc. Ing. Ľubica Černá, PhD. lubica.cerna@ku.sk

doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc. jaroslav.demko@ku.sk

doc. Mgr. Tatiana Kluvánková, PhD.

funkčné miesto odborný asistent:

Ing. Ján Machava, PhD. jan.machava@ku.sk

Externí spolupracovníci ústavu:

prof. Ing. arch. Maroš Finka, PhD., Ústav manažmentu STU v Bratislave

doc. RNDr. Eva Pauditšová, PhD., Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave

Mgr. Veronika Gužik-Chobotová, PhD., Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen, pobočka Bratislava

Mgr. Eva Streberová, PhD., Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen, pobočka Bratislava

RNDr. Miroslav Blaženec, PhD., Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen

Ing. Rastislav Jakuš, PhD., Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen

Ing. Dušan Bevilaqua, PhD., t. č. dôchodca (ochrana prírody a krajiny, praktický manažment chránených území)

RNDr. Eva Stanková, PhD., SZČO (projektový a ochranársky manažment, výskum v oblasti prírodných vied)

Ing. Vladimír Šmidriak, PhD., člen Environmentálnej subkomisie Konferencie biskupov Slovenska

II. Prehľad najdôležitejších udalostí ústavu za uplynulý rok

Založenie ústavu

Ústav transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí bol zriadený v súlade so Štatútom PF KU v Ružomberku po vyjadrení súhlasu AS PF KU na jeho zasadnutí dňa 15. 04. 2015 s účinnosťou od 01. 05. 2015. Úlohou ústavu je uskutočňovať, vedu, výskum a vzdelávanie v oblasti životného prostredia. Ústav vykonáva, zabezpečuje a rozvíja potrebné vedecké a pedagogické zázemie v oblasti výskumu č. 10 „**Environmentalistika a ekológia**“ v odbore 4.3.3. **Environmentálny manažment**. Vedecká činnosť ústavu je zameraná na rozvoj inovatívnych metodických prístupov, ktoré prispievajú k skvalitneniu manažmentu životného prostredia, prehĺbeniu poznania v oblasti ochrany a udržateľného využívania prírodných zdrojov, aplikovanej ekonómie, priestorového plánovania a regionálneho rozvoja. Svojou vedeckou a pedagogickou činnosťou ústav nadväzuje najmä na aktuálne prebiehajúce medzinárodné vedecké a edukačné programy, a to Horizont 2020 a ERASMUS+ a ďalšie domáce a medzinárodné programy.

Pracovníci ústavu spolupracujú na vedecko-výskumných projektoch s pracovníkmi katedier a ústavov Pedagogickej fakulty KU, a to najmä s Katedrou geografie, Katedrou biológie a ekológie, Katedrou chémie a fyziky, Katedrou sociálnej práce a Katedrou informatiky a pracovníkmi ďalších partnerských domácich a zahraničných vedeckých a pedagogických pracovísk. Ústav si buduje partnerstvá formou dohôd o spolupráci s významnými domácimi a zahraničnými vedeckými, odbornými a podnikateľskými organizáciami, s orgánmi samosprávy a štátnej správy a s environmentálnymi mimovládnyimi organizáciami.

Organizované najvýznamnejšie podujatia ústavom:

Workshop projektu: Výskumné opatrenia pre integrované priestorové plánovanie, využívanie zeme a manažment pôdy (INSPIRATION), PF KU v Ružomberku, 12. 10. 2015. Hlavnými organizátormi workshopu boli Ústav transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí a Katedra geografie PF KU v Ružomberku. Workshop bol zameraný na diskusiu o trendoch a spoločenských potrebách výskumu integrovaného priestorového plánovania využitia územia a manažmentu pôdy a o možnostiach ako zefektívniť prenos vedeckých poznatkov do praxe. V rámci vstupnej časti boli prezentované ciele projektu a prvé výsledky získané z realizovaného sociologického výskumu. PF KU v Ružomberku sa vo svojom výskume zamerala aj na získanie informácií o požiadavkách miestnej štátnej správy, samosprávy, záujmových združení a ďalších subjektov pôsobiacich na regionálnej úrovni. Na workshope sa zúčastnilo viac ako 20 účastníkov, z toho boli 4 pracovníci ústavu (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., doc. Ing. Ľubica Černá, PhD., Ing. Ján Machava, PhD.) a 2 externí spolupracovníci ústavu (prof. Ing. arch. Maroš Finka, PhD., doc. RNDr. Eva Paudišová, PhD.). Viac informácií je na webovej stránke <http://www.pf.ku.sk/component/content/article/34-kontakt/1532-workshop-projektu-horizont-2020-k-vyskumu-integrovaneho-priestoroveho-planovania.html>

Sympóziu na tému: Laudato si' – Výzvy a inšpirácie pre interdisciplinárny dialóg v prospech integrálneho rozvoja, 12. 11. 2015. Cieľom sympózia bolo otvoriť a viesť dialóg o novej encyklike pápeža Františka, ktorá zásadným a inšpiratívnym spôsobom opisuje príčiny sociálno-environmentálnej krízy a hľadá riešenia na jej prekonanie s nevyhnutným akcentom na ľudský aspekt. Program sympózia pozostával z nosných prednášok pracovníkov Ústavu transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí (doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., Ing. Ján Machava, PhD., prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. a doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.), Ústavu sociálnych vied, ako aj iných pracovísk Katolíckej univerzity v Ružomberku. Prednášky boli zamerané na komentovanie posolstva dokumentu, a zároveň boli impulzom k následnej diskusii v pléne. Sympóziu sa uskutočnilo v rámci podujatí Týždňa vedy a techniky na Slovensku, pod záštitou rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku, prof. ThDr. Jozefa Jaraba, PhD. vo výstavnej sieni na rektoráte KU. Hlavnými organizátormi podujatia boli tri pracoviská z Pedagogickej fakulty: Katedra sociálnej práce, Ústav sociálnej práce a Ústav transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí. Na podujatí sa za vedenie Pedagogickej fakulty zúčastnil prodekan pre zahraničné vzťahy a mobility Dr. Dušan Kováč-Petrovský, PhD.

Medzinárodný projekt „European Eastern University“. Tretie projektové stretnutie riešiteľského tímu sa v dňoch 22.-28. 11. 2015 konalo na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Viac informácií je na stránke <http://www.pf.ku.sk/ouniverzite/spravy/1522-pokrauje-projekt-european-eastern-university.html>

Cieľom projektu je zvýšiť atraktivitu ponuky univerzít sídlacích v Lubline, Univerzity Mykola Romaira vo Vilniuse a Katolíckej univerzity v Ružomberku pre zahraničných študentov (najmä z krajín Európskej únie), prostredníctvom zavádzania inovatívnych zmien a zvyšovania kvality na partnerských vysokých školách v spolupráci s miestnou samosprávou a v súčinnosti samotných vysokých škôl. Realizoval sa výskum motivácie potenciálnych študentov zo zahraničia k štúdiu na univerzitách. Vypracovali sme komplexné riešenia na zlepšenie študijnej ponuky, zúčastnili sme sa týždňových študijných pobytov a workshopy v Lubline, Vilniuse a zorganizovali sme stretnutie na Katolíckej univerzite s cieľom zlepšiť znalosti o vytvorenej vzdelávacej ponuke a partnerstve miestnej samosprávy a univerzít, najmä ponuky atraktívnej pre zahraničných študentov.

Účasť pracovníkov ústavu na podujatiach (na iných domácich a zahraničných pracoviskách)

Konferencia s medzinárodnou účasťou „Plánovanie rozvoja miest vo svetle adaptácie sa na zmenu klímy“. Trnava, Trnavská Univerzita, 29. 1. 2015 – 30. 1. 2015. Prednesenie vyžiadanej prednášky: Nové prístupy k integrácii zmeny klímy do procesu strategického environmentálneho hodnotenia (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.)

Vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou „Osobnosť manažéra v podnikateľských aj nepodnikateľských subjektoch“, konaná dňa 24.4.2015 v Starej Lubovni. Inštitút Viktora Trstenského v Starej Lubovni. Prednáška na tému: Manažér a komunikačná stratégia (Doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.) a Energetický audítor ako príklad novej „zelenej profesie“ na súčasnom trhu práce (Doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.).

17. medzinárodné sympóziu o krajine a krajinej ekológii, Nitra, Univerzita Konštantína Filozofa, FPV, 27. 5. 2015 – 29. 5. 2015. Prednáška na tému: Contribution of the European Landscape Convention to the landscape management and planning in the Slovak Republic (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. a doc. RNDr. Eva Pauditšová, PhD.)

Medzinárodné sympóziu „Odborové organizácie v zelenej ekonomike, trvalo udržateľný rozvoj a zelená práca“ (Nitra, 26-29. 5. 2015) Viac informácií je na stránke <http://www.pf.ku.sk/ouniverzite/spravy/1480-zelena-ekonomika-a-zelena-praca.html> (doc. Ing. Jaroslav Demko. a doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.)

Prvé stretnutie riešiteľov medzinárodného projektu „European Eastern University“, Lublín, Poľsko, 10.-16. 5. 2015. Viac informácií je na stránke <http://www.pf.ku.sk/ouniverzite/spravy/1470-pedagogicka-fakulta-zahraninym-partnerom-projektu.html> (doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.)

Druhé stretnutie riešiteľov medzinárodného projektu Medzinárodný projekt „European Eastern University“ 13.-19. 9. 2015, Vilnius (Litva). Viac informácií je na stránke <http://www.pf.ku.sk/ouniverzite/spravy/1522-pokrajuje-projekt-european-eastern-university.html> (doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.)

Konferencia projektu COST ORCHESTRA v Bordeaux (Francúzsko, 23.-25. septembra 2015 v Science Agro Institute): Program konferencie bol zameraný na porovnanie skúseností so zapájaním vedcov a predstaviteľov ďalších významných záujmových skupín do procesu prípravy koncepčných dokumentov v lesníctve. Na konferencii z ústavu zúčastnila prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., ktorá v rámci programu prezentovala v spoluautorstve s ďalšími slovenskými účastníkmi (z Katedry geografie a TU vo Zvolene) dve prednášky. Viac informácií je na stránke <http://www.pf.ku.sk/ouniverzite/spravy/1533-pedagogicka-fakulta-ku-vnruomberku-sa-zapojila-do-projektu-cost-action-orchestra.html>

Workshop: Animal Genomics & Embryo Technology, Káhira, National Research Center, Egypt, 6.-7. 12. 2015. Na workshope predniesol prof. prof.h.c. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc. vyžiadanú prednášku na tému: Genome activation in early porcine embryos.,

The 3rd International Scientific Conference Animal Biotechnology, NPPC in Nitra, Slovak Republic, 10. 12. 2015. Vyžiadaná prednáška: Strejcek, F., Morovic, M., Murin, M., Benc, M., Niemann, H., Hyttel, P., Kochski, L., Pendovski, L., Laurinčík, J.: Nucleogenesis in early porcine embryos. - prof. prof.h.c. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc.

Prednáškovo-diskusné podujatie: Deň lesa a krajiny v parlamente, Národná rada Slovenskej republiky, 4. 12. 2015. Prednesenie vyžiadanej prednášky: Európsky dohovor o krajine a napĺňanie jeho požiadaviek na Slovensku (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.).

III. Informácie o poskytovanom vysokoškolskom vzdelávaní

5.1 Študijné programy, ktorých prípravu v roku 2015 zabezpečoval ústav:

V roku 2015 pracovníci ústavu ukončili návrhy bakalárskeho a magisterského študijného programu Environmentálny manažment, ktoré boli vo februári 2015 predložené na akreditáciu do Akreditačnej komisie. Študijný program pre magisterský stupeň nebol schválený, čaká sa ešte na rozhodnutie ministra školstva k bakalárskemu stupňu študijného programu Environmentálny manažment (opätovne bol predložený na vyjadrenie AK, ktorá zasadala 15. 01. 2016).

Pedagogické aktivity pracovníkov ústavu na katedrách PF KU v Ružomberku:

Pracovníci ústavu sa podieľali v roku 2015 na zabezpečovaní pedagogických aktivít pre študentov

- Katedry geografie (prof. RNDr. František Petrovič, PhD.: prednášky, cvičenia a vedenie bakalárskych a diplomových prác; prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.: vedenie 5 diplomových prác študentov z Katedry geografie)
- Katedra manažmentu (Doc. Ing. Ľubica Černá, PhD. Projektovanie, Projektový manažment – prednášky a cvičenia, vedenie 4 bakalárskych a 4 magisterských prác)
- Katedry biológie a ekológie: vedenie bakalárskych prác: Pracovisko Katedra biológie a ekológie PF. Meno a priezvisko autora bakalárskej práce: Martin Gerčák. Meno a priezvisko konzultanta práce: Doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc. Názov bakalárskej práce: Bioenergetika – energetické rastliny

Ďalšie pedagogické aktivity: Detská univerzita: Prednáška „Človek a energie“ (Doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.), Exkurzia – organizačné zabezpečenie a odborný sprievod Jadrová elektrárň Mochovce (Doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.).

IV. Informácie o poskytovaní ďalšieho vzdelávania

Pracovníci ústavu sa podieľali na zabezpečovaní pedagogických aktivít v rámci poskytovania ďalšieho vzdelávania: Projekt „Vzdelávanie seniorov na Katolíckej univerzite v Ružomberku a jej pracoviskách.“ Realizácia vzdelávania seniorov v rámci projektovej aktivity Seniorský inkubátor na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku (garantka a lektorka Doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.).

V. Informácie o výskumnej a ďalšej tvorivej činnosti ústavu

Zameranie výskumu a vývoja

Ústav rozvíja vedecký výskum a vzdelávacie programy v širšie orientovanom zameraní na environmentálne interdisciplinárne a transdisciplinárne štúdie. V roku 2015 sa pracovníci ústavu podieľali na domácich a medzinárodných projektoch, ktorých úlohy sú zamerané na

- adaptačné stratégie na prírodné a spoločenské disturbance prebiehajúce v lesnej krajine,
- celoeurópsky prieskum o participatívnych procesoch pri príprave strategických dokumentov súvisiacich s lesníctvom a životným prostredím,
- integrované priestorové plánovanie využitia územia a manažmentu pôdy krajín EÚ,
- obnoviteľné zdroje energie, bioenergetika,
- environmentálne manažérske systémy,
- efektivita využitia výživy pre tvorbu biomasy smreka a buka,
- sledovanie výskytu kliešťov v závislosti od nadmorskej výšky výskytu a vlastností pôdy,
- trvalo udržateľný rozvoj, spoločenská zodpovednosť podnikov, zelené pracovné miesta a zelené zručnosti.

Ústav svojím vedeckým potenciálom prispieva aj k praktickému riešeniu environmentálnych problémov na regionálnej a lokálnej úrovni. Pri riešení environmentálnych projektov na regionálnej a lokálnej úrovni pracovníci ústavu spolupracujú so zainteresovanými subjektmi z akademickej a odbornej sféry, verejnej správy, podnikateľskej sféry, tretieho sektora a miestnej komunity a aktívne pomáha budovať regionálne partnerstvá pre participatívne plánovanie. V roku 2015 pracovníci ústavu už začali pripravovať návrh spolupráce (spoločného projektu) pre mesto Ružomberok pre riešenie ochranného pásma lokality UNESCO Vlkoš, ktorý by sa mal realizovať v roku 2016 (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., prof. RNDr. František Petrovič, PhD.).

Významné publikácie ústavu v roku 2015

AAB Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách

Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. Bazálna referenčná taxonómia. Societas Pedologica Slovaca. Druhé upravené vydanie. Bratislava NPPC – VÚPOP Bratislava 2014, 96 p., ISSN: 978-80-8163-005-7 (Ing. Machava je členom Societas Pedologica Slovaca a zúčastňoval sa na stretnutiach pri korekcii uvedenej knihy)

ADF Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch

Zelené pracovné miesta – nové pracovné pozície na trhu práce, vznikajúce v dôsledku iniciatív stratégie Európa 2020 (Green jobs – new jobs in the labor market, resulting from the initiatives of the Europe 2020 strategy) / **Lubica Černá**, 2015. In: Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae: Universitas Catholica Ružomberok. - ISSN 1336-2232, roč. 14, č. 4 (2015), s. 48-61.

Analýza manažérskych systémov vo vodárenských spoločnostiach (Analysis of management systems in waterwork companies) / **Jaroslav Demko**, 2015. In: Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae: Universitas Catholica Ružomberok. - ISSN 1336-2232, roč. 14, č. 4 (2015), s. 62-76.

Uplatňovanie strategického environmentálneho hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie v Slovenskej republike (Strategic environmental assessment of land-use documentation in the Slovak Republic) / **Mária Kozová**, 2015. In: Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae: Universitas Catholica Ružomberok. - ISSN 1336-2232, roč. 14, č. 4 (2015), s. 91-108.

Eutrofizácia povrchových vôd – príčiny a jej eliminácia (Eutrophication of surface water – its causes and elimination) / **Ján Machava**, 2015. In: Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae: Universitas Catholica Ružomberok. - ISSN 1336-2232, roč. 14, č. 4 (2015), s. 109-119.

Influence of soil reaction to tick abundance Ixodes ricinus. / Jozef Macko, Ján Machava, Eduard Bublinec, Gabriela Hrkľová, 2015. In: Folia Oecologica (v tlači)

AEC Vedecké práce v zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách

Landscape ecology and landscape science education at the Slovak universities: history, current status and future development, Paudišová Eva, **Kozová Mária** [Paudišová Eva (50%) - Kozová Mária (50%)]. In: 15th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2015, www.sgem.org, SGEM2015 Conference Proceedings, ISBN 978-619-7105-41-4 / ISSN 1314-2704, June 18-24, 2015, Book5 Vol. 3, 933-942 pp. (SCOPUS) DOI: 10.5593/SGEM2015/B53/S22.122

Nutrients efficiency of biomass production of spruce and beech. / Bublinec, E., Machava, J. 2015. In: Beskydy 8(2), 75-78.

AFD Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách

Energetický audítor ako príklad novej „zelenej profesie“ na súčasnom trhu práce, **Lubica Černá**, In: Osobnosť manažéra v podnikateľských aj nepodnikateľských subjektoch : zborník z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou konanej v Starej Ľubovni / zost. Juraj Rákoš, Pawel Wojciech Marzec, Gabriela Feranecová. - 1. vyd. - Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2015. - ISBN 978-80-561-0252-7,

Tvorba zelených pracovných miest, získavanie a rozvoj zelených zručností. **Lubica Černá**, In **Sociálne poslanstvo Jána Pavla II. pre dnešný svet** [elektronický zdroj] : "1989 a 25 rokov po..." : zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej v dňoch 23. - 24. apríla 2015 v Poprade / ed. Anton Lisník, Katarína Greňová, Marián

Ambrozy. - 1. vyd. - Ružomberok : Verbum - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2015. - 1 elektronický optický disk (CD-ROM); 1055 s. - Elektronický zborník. - ISBN 978-80-561-0246-6.

AFH Abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií

Contribution of the European Landscape Convention to the Landscape Management and Planning in the Slovak Republic / Mária Kozová, Eva Pauditšová, Pavlína Mišíková, 2015. In: Landscape and Landscape Ecology : 17th International Symposium, 27-29 May 2015 Nitra, Slovakia / eds. Martin Boltižiar, Andrej Bača. - [1. vyd.]. - Bratislava : Slovak Academy of Sciences, 2015. - ISBN 978-80-89325-27-6, P. 72-73. [Kozová Mária (40%) - Pauditšová Eva (30%) - Mišíková Pavlína (30%)]

EDI I Recenzie v časopisoch a zborníkoch

Nový pohľad na environmentálnu výchovu. Kozová Mária Recenzia učebnice: Gallayová, Z., Dovalová, Z., Hipš, J. (eds.) Environmentálna výchova v súvislostiach. Zvolen. TU vo Zvolene. 2015. In: Životné prostredie, 5/2015. S. 252-253.

Podané projekty

Zahraničné Výskumné

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2015	Pridelené finančné prostriedky na rok 2009 v EUR	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
EK – Horizont 2020	Ešte nie je pridelené	SIMRA – Social Innovation in Marginal Rural Areas	Zodp. koordinátor na PF KU prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. Národný koordinátor: doc. Mgr. Tatiana Kluvánková, PhD.	Ide o podaný projekt v marci 2015.	Projekt je v procese schvaľovania a už úspešne prešiel cez 1. kolo hodnotenia.	2016-2019	Spresní sa po schválení projektu
Danish Agency for Science, Technology and Innovation	Ešte nie je pridelené	The egg's nucleolar sphere - a globe of life: Molecular studies of nucleolar inheritance	Zodp. koordinátor na PF KU prof. prof.h.c. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc.	Ide o podaný projekt v októbri 2015.	Projekt je v procese schvaľovania	2016-2019	Spresní sa po schválení projektu

edukačné a mobilitné

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2015	Pridelené finančné prostriedky na rok 2009 v EUR	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
Erazmus		Učiteľská mobilita Univerzita Mykola romaira	Lubica Černá	Schválená	0	5 dní	

"Central European Exchange Program for University Studies"		Učiteľská mobilita	Lubica Černá	Schválená	27000CZK	1 mesiac	
--	--	--------------------	--------------	-----------	----------	----------	--

Domáce Výskumné

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2015	Pridelené finančné prostriedky na rok 2009 v EUR	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
VEGA		Ekosystémové služby v ochrane a manažmente krajiny v podmienkach globálnej zmeny	Koordinátor projektu: Doc. Mgr. Tatiana Kluvánková, PhD. Zodp. riešiteľ na PF KU v Ružomberku: prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.	Ide o podaný projekt	Projekt nebol schválený.	2016-2019	
VEGA	VEGA 1/0877/16	Dopad reziduálnej imisnej záťaže lesného ekosystému na stav epigeosu	Zodp. Ing. Ján Machava, PhD.	Ide o podaný projekt	Projekt nebol schválený	2016 - 2019	2100(J. Machava) / celá riešiteľská kapacita: 6900
VEGA	VEGA/2/0126/16	Výskum štruktúry a dynamiky prírodných ohnísk kliešťami prenášaných nákaz horského typu.	Zodp. riešiteľ na PF KU v Ružomberku RNDr. Lucia Blanárová, PhD. Parazitologický ústav SAV Spoluriešitelia z ústavu: Ing. Ján Machava, PhD., doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.	Ide o podaný projekt	Projekt bol schválený	2016-2019	1500 (J. Machava), celá riešiteľská kapacita sa spresní

GAPF

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2015	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
GAPF		Manažment verejných služieb v životnom prostredí Vysokoškolská učebnica	Autori: Jaroslav Demko, Mária Kozová, Tatiana Kluvánková	Podaný projekt bol schválený, pôjde o prípravu textov pre učebnicu	2015-2016	
GAPF		Environmentálne komunitné projekty v obciach Vysokoškolská učebnica	Autori: Mária Kozová, Ivana Tomčíková, Eva Stanková	Podaný projekt bol schválený, pôjde o prípravu textov pre učebnicu	2015-2016	

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2015	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
GAPF		Environmentálna pedológia Vysokoškolská učebnica	Autori: Eduard Bublinec, Ján Machava	Podaný projekt bol schválený, pôjde o prípravu textov pre učebnicu	2015-2016	
GAPF		Vysokoškolská učebnica	Autori Lubica Černá	Podaný projekt bol schválený, pôjde o prípravu textov pre učebnicu	2015-2016	

Riešené projekty

Zahraničné Výskumné

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2010	Pridelené finančné prostriedky na rok 2009 v EUR	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
EK - Cost	FP 1207	COST Project Action Orchestrating forest-related policy analysis in Europe (ORCHESTRA)	Koordinátorka projektu je prof. Tuula Packalen z Fínskeho lesníckeho výskumného ústavu (Metla) so sídlom v Joensuu. Zodp. riešiteľ na PF KU: prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. Spoluriešiteľ z Ústavu je doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.	Cieľom projektu je podať prehľad o postupoch prípravy politik, spôsobe ich formulácie, schvaľovania a implementácie v lesníctve a ďalších nadväzujúcich sektoroch (životné prostredie, pôdohospodárstvo a rozvoja vidieka) vo vybraných štátoch Európy. Sledujú sa politiky realizované na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, v ktorých boli použité v nejakých formách participatívne prístupy. Do projektu je zapojených 28 krajín z Európy V r. 2015 sme sa podieľali celoeurópskom prieskume zameranom na participatívne procesy pri príprave strategických dokumentov súvisiacich s lesníctvom. Informácie získané z prieskumu sme vyhodnotili a doplnili o zhodnotenie aktuálneho právneho zabezpečenia participatívnych procesov na Slovensko. Získané výsledky sme prezentovali na medzinárodnej konferencii projektu COST ACTION, ktorá sa konala v dňoch 23. až 25. 9. 2015 vo Vedeckom poľnohospodárskom ústave (Science Agro Institute) v Bordeaux.	953,80.- € (Refundácia služobnej cesty)	2014-2017	V projekte COST sa kapacita neuvádza.
EK - Horizont 2020	642372	Integrated Spatial Planning, Land Use and Soil Management INSPIRATION	Národný koordinátor: prof. Maroš Finka, STU PF KU je asociovaným partnerom projektu. Zodp. riešiteľ na PF KU: prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. Spoluriešitelia z Ústavu: doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., Ing. Ján Machava, PhD.	Cieľom projektu je zamerať sa na získavanie poznatkov o trendoch a spoločenských potrebách výskumu integrovaného priestorového plánovania využitia územia a manažmentu pôdy krajín EÚ. Špecifické ciele európskeho projektu, na ktorom sa podieľame, sú: 1. Identifikovať spoločenské výzvy v manažmente a využití pôdy a územia. 2. Identifikovať kľúčových aktérov výskumu a manažmentu pôdy a územia. 3. Prispieť k formovaniu výskumných priorít a potrieb politik EÚ. V roku 2015 sme sa podieľali na dotazníkovom prieskume k vyššie uvedeným cieľom projektu v rámci Žilinského kraja, zorganizovali sme na PF KU WORKSHOP (12.10.2015) a podieľali sme sa na vypracovaní národnej správy.	3000.- € (refundácia nákladov spojených s riešením projektu v roku 2015)	2015-2017	V projekte INSPIRATION sa kapacita neuvádza.

Domáce výskumné

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2015	Pridelené finančné prostriedky na rok 2015 v EUR	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
VEGA	2/0038/14	Adaptačné stratégie na prírodné a spoločenské disturbance prebiehajúce v lesnej krajine	RNDr. Ivana Tomčíková, PhD., (zást. projektu na PF KU) Zodp. riešiteľka: Mgr. Veronika Gužík, PhD., ÚEL SAV Spoluriešitelia z Ústavu: prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. a doc. Ing. Lubicia Černá, PhD.	V roku 2015 sme spracovali formou dotazníkového prieskumu informácie o participatívnych procesoch v sektore lesného hospodárstva s osobitným zreteľom na mestské lesy, ktoré sú členmi Združenia obecných lesov Slovenska. Čiastkové výsledky boli v tomto roku publikované v domácich časopisoch a prezentované na vedeckých domácich a zahraničných konferenciách. Výstupom výsledkov z roku 2016 bude publikácia do zahraničného karentovaného časopisu (špeciálne číslo časopisu Forest Policy and Economics), ktorá bude odovzdaná na recenziu vo februári 2016.	2998,50 € (spolu pre riešiteľov na PF KU)	2014 - 2017	Kozová: 200 h Černá: 400 h Celková riešiteľská kapacita: PF KU: 1200 h
VEGA	VEGA 2/0113/12	Babezioza na Slovensku	Zodp. RNDr. Bronislava Vichová, PhD. Parazitologický ústav. Riešiteľ z ústavu: Ing. Ján Machava, PhD.	V roku 2015 sme vzorkovali (vlajkovali) kliešte v 2-týždňových intervaloch na Škutovkách (nv 760m) pri Liptovskej Osade a na Kalvarii (nv 570 m) pri Ružomberku. V lete sme zmerali pH – bylinného krytu a pôdy v hĺbkach 5-10 a 20-25 cm, teplotu a relatívnu vlhkosť pôdy. Vzájomnú súvislosť medzi výskytom kliešťov a pH prostredia sme vyhodnotili v článku - Influence of soil reaction to tick abundance Ixodes ricinus. Autori: Jozef Macko, Ján Machava, Eduard Bublincec, Gabriela Hrkľová. Časopis – Folia Oecologica 2015.	6151 € (spolu pre riešiteľov PF KU)	2012-2015	1500 (J. Machava)

Ostatné

Grantová agentúra	Číslo projektu	Názov projektu	Hlavný riešiteľ	Zhodnotenie a najdôležitejšie výsledky projektu za rok 2015	Doba trvania projektu	Plánovaná riešiteľská kapacita v hodinách
Education, Audiovisual and Culture Executive Agency Erasmus+	2014-1-PL01-KA203-003571	European Eastern University	Lublin City Office, KUL Lublin, UMCS Lublin, Polytechnika Lublin, MRU Vilnius, KU Garantka Doc. Ing. Lubicia Černá, PhD.	Zrealizoval sa výskum v oblasti internacionalizácie VŠ štúdiá a kariérového poradenstva.	2015 - 2016	-
Education, Audiovisual and Culture Executive Agency Erasmus+	20141 PL01KA205003656	Young people on the labour market	European Meeting Centre Spoluriešiteľ za UTŠŽP Doc. Ing. Lubicia Černá, PhD.	Diagnosis of skills and competences of youth and expectations of employers.	2015-2016	-

VI. Kvalifikačný rast pracovníkov ústavu

-

VII. Zamestnanci na ústave

Schválené mobility na rok 2016:

- Schválená mobilita v rámci programu Erasmus na hosťovskej univerzite Mikola Romaira vo Vilniuse, bez finančných prostriedkov pre Doc. Ing. Lubicu Černú, PhD.
- Schválený grant na učiteľskú mobilitu na hosťujúcu Univerzitu Jana Evangelistu Purkyne v Ústí nad Labem Doc. Ing. Lubicu Černú, PhD s dotáciou 24 000 CZK.

VIII. Podporné činnosti ústavu

Pracovníci ústavu po konzultáciách s pracovníkmi Centra excelencie EÚ SPECTRA STU v Bratislave pripravili v roku 2015 na podpis **návrh rámcovej Dohody o spolupráci medzi STU v Bratislave a PF KU v Ružomberku**. SPECTRA centrum excelencie je univerzitným pracoviskom so stabilizovaným inštitucionálnym začlenením, ktoré vyhovuje potrebám na vytvorenie podmienok pre nezávislú vedeckú prácu. K hlavným cieľom SPECTRA centra excelencie patria: Integrácia SPECTRA centra do európskeho výskumného priestoru na základe zvýšenia kvality väzieb s inými významnými pracoviskami (<http://www.spectra-perseus.sk/SPECTRA>). Centrum excelentnosti SPECTRA pôsobí na Slovensku ako spoločné pracovisko Slovenskej technickej univerzity, Ústavu ekológie lesa SAV a Fakulty manažmentu Univerzity Komenského a po podpísaní Dohody o spolupráci by sa do spoločného pracoviska mala začleniť aj Pedagogická fakulta KU v Ružomberku.

Cieľom spolupráce Centra excelencie EÚ SPECTRA a PF KU v Ružomberku bude zvýšiť inovačný potenciál interdisciplinárneho výskumu v oblasti životného prostredia a globálnych aspektov manažmentu priestorového rozvoja vrátane zvýšenia kvality graduálneho a postgraduálneho vzdelávania v tejto oblasti. Partnerom na STU zodpovedným za plnenie dohody o spolupráci bude Centrum Excelencie SPECTRA STU, ktoré je spoločným pracoviskom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Ústavu ekológie lesa SAV. Partnerom na Pedagogickej fakulte KU zodpovedným za plnenie dohody o spolupráci bude Ústav transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí.

Členstvo pracovníkov ústavu v domácich odborných organizáciách, sieťach a poradných orgánoch v r. 2015:

- **Konzultačná komisia pre oblasť životného prostredia pri Výbore pre pôdohospodárstvo a životné prostredie Národnej rady Slovenskej republiky (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka od roku 2012)**
- **Terminologická komisia Ministerstva životného prostredia SR (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka od roku 2015)**
- **Slovenská asociácia pre krajinnú ekológiu (IALE-SK) (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka od roku 2004)**
- **Spoločnosť pre udržateľný život v SR (STUŽ) (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka od roku 2003)**
- **Snem ochranárov Slovenska (SOS) (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka od roku 2015)**
- **Slovenská národná akreditačná služba (Doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc. posudzovateľ, expert),**
- **Člen odborevej komisie ,Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Prírodovedecká fakulta, (Doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc. člen),**
- **Člen odborevej komisie ,TU vo Zvolene, Fakulta ekológie a environmentalistiky, (Doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., člen),**
- **Členka poradnej komisie Ministra na MPSVaR SR pre rozširovanie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa (Doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.).**
- **Členka výberovej komisie na výber sprostredkovateľov a rozhodcov pre riešenie kolektívnych sporov na MPSVa R SR (Doc. Ing. Ľubica Černá, PhD.).**

Členstvo pracovníkov ústavu v medzinárodných organizáciách a sieťach v r. 2015:

- **International Association for Landscape Ecology – IALE / Medzinárodná asociácia pre krajinnú ekológiu (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka od roku 2002)**
- **Society for Urban Ecology – SURE / Medzinárodná organizácia Spoločnosť pre urbánnu ekológiu (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka od roku 2011)**
- **Medzinárodné výskumné centrum CETIP, Bratislava (Centrum transdisciplinárnych štúdií inštitúcií a politik) (prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. – členka of roku 2014) – viac informácií je na stránke http://www.cetip.sk/?page_id=19**

IX. Rozvoj ústavu

Vid' bod VIII.

X. Medzinárodné aktivity ústavu

- 1) Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku je od roku 2014 zapojená do projektu COST „Zosúladovanie prístupov pre analýzu politík súvisiacich s lesníctvom v Európe“ (COST Action FP1207 – Orchestrating forest-related policy analysis in Europe (ORCHESTRA)). Za PF KU v Ružomberku je členkou v manažment projekte (Management Committee) COST **prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.** Viac informácií o aktivitách PF KU v Ružomberku v rámci projektu COST v roku 2015 uvádzame na stránke: <http://www.pf.ku.sk/ouniverzite/spravy/1533-pedagogicka-fakulta-ku-vnruomberku-sa-zapojila-do-projektu-cost-action-orchestra.html>

Cieľom projektu je podať prehľad o postupoch prípravy politík, spôsobe ich formulácie, schvaľovania a implementácie v lesníctve a ďalších nadväzujúcich sektoroch (životné prostredie, pôdohospodárstvo a rozvoja vidieka) vo vybraných štátoch Európy. Sledujú sa politiky realizované na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, v ktorých boli použité v nejakých formách participatívne prístupy. V rámci riešenia projektu sa vytvorila medzinárodná sieť s viac ako 30 organizáciami z celej Európy, ktorá zabezpečuje interdisciplinárnu spoluprácu medzi sociológmi, politológmi, ekonómami a environmentalistami. Sieť je zameraná na európske procesy najmä v kontexte EUROPA 2020 a programu rozvoja vidieka. Koordinátorkou projektu je profesorka Tuula Packalen z Fínskeho lesníckeho výskumného ústavu (Metla) so sídlom v Joensuu.

Informácie o projekte COST a zložení jeho manažmentu (management Committee) sú na stránkach http://www.cost.eu/COST_Actions/fps/FP1207?management a http://www.cost.eu/COST_Actions/fps/FP1207

- 2) Pracovníci ústavu v spolupráci s niektorými pracovníkmi z Katedry geografie sa v roku 2015 podieľali na riešení úloh medzinárodného projektu Horizont 2020 **Výskumné opatrenia pre integrované priestorové plánovanie, využívanie zeme a manažment pôdy** (INtegrated Spatial PlannIng, Land Use and Soil Management Research AcTION (INSPIRATION - www.inspiration-h2020.eu). Cieľom projektu je zamerať sa na získavanie poznatkov o trendoch a spoločenských potrebách výskumu integrovaného priestorového plánovania využitia územia a manažmentu pôdy krajín EÚ. Špecifické ciele európskeho projektu, na ktorom sa podieľame, sú: (A) Identifikovať spoločenské výzvy v manažmente a využití pôdy a územia, (2) Identifikovať kľúčových aktérov výskumu a manažmentu pôdy a územia, a (3) Prispieť k formovaniu výskumných priorít a potrieb politík EÚ.

V roku 2015 sa pracovníci z PF KU v Ružomberku (z ústavu a Katedry geografie) podieľali na dotazníkovom prieskume k vyššie uvedeným cieľom projektu v rámci Žilinského kraja, zorganizovali sme na PF KU WORKSHOP (12.10.2015) a na vypracovaní národnej správy: **National report on collated information following the template Slovakia (autori: Maros Finka, Maria Kozova, Zita Izakovicova, Lubomir Jamecny, Vladimir Ondrejicka, November 2015, Grant agreement no: 642372, SPECTRA: Bratislava, Slovakia.)** – text národnej správy je dostupný na stránke: <http://www.inspiration-h2020.eu/page/slovenska-republika>.

Národná správa bola využitá na vypracovanie komplexnej správy za všetkých partnerov projektu: **Brils, J. et al. (2015): National report on collated information following the template. Final version as of 01.12.2015 of deliverable 2.4 of the HORIZON 2020 project INSPIRATION. EC Grant agreement no: 642372, UBA: Dessau-Roßlau, Germany.** Text komplexnej správy je dostupný na webovej stránke: http://www.inspiration-h2020.eu/page/deliverables-0?pk_campaign=newsletter2016-01&pk_kwd=deliverables.

XI. Sumár (Executive summary)

Ústav transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí bol zriadený v súlade so Štatútom PF KU v Ružomberku po vyjadrení súhlasu AS PF KU na jeho zasadnutí dňa 15. 04. 2015 s účinnosťou od 01. 05. 2015. Úlohou ústavu je uskutočňovať, vedu, výskum a vzdelávanie v oblasti životného prostredia. Ústav vykonáva, zabezpečuje a rozvíja potrebné vedecké a pedagogické zázemie v oblasti výskumu č. 10 „Environmentalistika a ekológia“ v odbore 4.3.3. Environmentálny manažment. Svojou vedeckou a pedagogickou činnosťou ústav nadväzuje najmä na aktuálne prebiehajúce medzinárodné vedecké a edukačné programy, a to Horizont 2020 a ERASMUS+ a ďalšie domáce a medzinárodné programy. Pracovníci ústavu spolupracujú na vedecko-výskumných projektoch s pracovníkmi katedier a ústavov Pedagogickej fakulty KU, a to najmä s Katedrou geografie, Katedrou biológie

a ekológie, Katedrou chémie a fyziky, Katedrou sociálnej práce a Katedrou informatiky a pracovníkmi ďalších partnerských domácich a zahraničných vedeckých a pedagogických pracovísk.

Zameranie výskumu a vzdelávacích programov: Ústav rozvíja vedecký výskum a vzdelávacie programy v širšie orientovanom zameraní na environmentálne interdisciplinárne a transdisciplinárne štúdie. V roku 2015 sa pracovníci ústavu podieľali na domácich a medzinárodných projektoch, ktorých úlohy sú zamerané na

- adaptačné stratégie na prírodné a spoločenské disturbancie prebiehajúce v lesnej krajine,
- celoeurópsky prieskum o participatívnych procesoch pri príprave strategických dokumentov súvisiacich s lesníctvom a životným prostredím,
- integrované priestorové plánovanie využitia územia a manažmentu pôdy krajín EÚ,
- obnoviteľné zdroje energie, bioenergetika,
- environmentálne manažérske systémy,
- efektívnosť využitia výživy pre tvorbu biomasy smrek a buka,
- sledovanie výskytu kliešťov v závislosti od nadmorskej výšky výskytu a vlastnosti pôdy,
- trvalo udržateľný rozvoj, spoločenská zodpovednosť podnikov, zelené pracovné miesta a zelené zručnosti.

Ústav si buduje partnerstvá formou dohôd o spolupráci s významnými domácimi a zahraničnými vedeckými, odbornými a podnikateľskými organizáciami, s orgánmi samosprávy a štátnej správy a s environmentálnymi mimovládnyimi organizáciami. Ústav svojím vedeckým potenciálom prispieva aj k praktickému riešeniu environmentálnych problémov na regionálnej a lokálnej úrovni. V roku 2015 pracovníci ústavu pripravili koncept návrhu spolupráce (spoločného projektu) pre mesto Ružomberok pre riešenie ochranného pásma lokality UNESCO Vlkolíne, ktorý by sa mal realizovať v roku 2016. Pracovníci ústavu v roku 2015 aktívne pôsobili v 10 domácich a 3 medzinárodných odborných organizáciách, sieťach a poradných orgánoch.

Organizovanie podujatí: v roku 2015 sa pracovníci ústavu podieľali na organizovaní nasledujúcich podujatí:

- workshop projektu: *Výskumné opatrenia pre integrované priestorové plánovanie, využívanie zeme a manažment pôdy (INSPIRATION)*, PF KU v Ružomberku, 12. 10. 2015.. Workshop bol zameraný na diskusiu o trendoch a spoločenských potrebách výskumu integrovaného priestorového plánovania využitia územia a manažmentu pôdy a o možnostiach ako zefektívniť prenos vedeckých poznatkov do praxe.
- Sympóziu na tému: *Laudato si' – Výzvy a inšpirácie pre interdisciplinárny dialóg v prospech integrálneho rozvoja*, 12. 11. 2015. Cieľom sympózia bolo otvoriť a viesť dialóg o novej encyklike pápeža Františka, ktorá zásadným a inšpiratívnym spôsobom opisuje príčiny sociálno-environmentálnej krízy a hľadá riešenia na jej prekonanie s nevyhnutným akcentom na ľudský aspekt.
- Medzinárodný projekt „European Eastern University“. Tretie projektové stretnutie riešiteľského tímu sa v dňoch 22.-28. 11. 2015 konalo na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Cieľom projektu je zvýšiť atraktivitu ponuky univerzít sídliačich v Lubline, Univerzity Mykola Romaira vo Vilniuse a Katolíckej univerzity v Ružomberku pre zahraničných študentov (najmä z krajín Európskej únie), prostredníctvom zavádzania inovatívnych zmien a zvyšovania kvality na partnerských vysokých školách v spolupráci s miestnou samosprávou a v súčinnosti samotných vysokých škôl.

V roku 2015 sa pracovníci ústavu aktívne zúčastnili na domácich (7 prednášok) a medzinárodných podujatiach (9 prednášok), z toho bolo vyžiadaných 6 prednášok.

Výučba a vzdelávania: V roku 2015 pracovníci ústavu ukončili návrhy bakalárskeho a magisterského študijného programu Environmentálny manažment, ktoré boli vo februári 2015 predložené na akreditáciu do Akreditačnej komisie. Študijný program pre magisterský stupeň nebol schválený, čaká sa ešte na rozhodnutie ministra školstva k bakalárskemu stupňu študijného programu Environmentálny manažment (opätovne bol predložený na vyjadrenie AK).

Pracovníci ústavu sa podieľali v roku 2015 na zabezpečovaní pedagogických aktivít pre študentov Katedry geografie, Katedra manažmentu a Katedry biológie a ekológie. Spolupracovali aj na ďalších pedagogických aktivitách napr. Detská univerzita na KU v Ružomberku a organizačne a odborne zabezpečili exkurziu v Jadrovej elektrárni Mochovce. Pracovníci ústavu sa podieľali na zabezpečovaní pedagogických aktivít v rámci poskytovania ďalšieho vzdelávania, a to v rámci projektu „Vzdelávanie seniorov na Katolíckej univerzite v Ružomberku a jej pracoviskách.“

Publikácie: Pracovníci ústavu v roku 2015 publikovali ako hlavní autori alebo v spoluautorstve 1 publikáciu v kategórii AAB, 5 publikácií v kategórii ADF, 2 publikácie v kategórii AEC, 2 publikácie v kategórii ADF, 1 publikáciu v kategórii AFH a 1 v kategórii EDI. Okrem toho sa pracovníci ústavu podieľali na 1 výskumnej správe (kategória AGI – projekt Inspiration)

Projektová činnosť: V roku 2015 podali (samostatne ako hlavní riešitelia alebo ako partneri v spolupráci s inými pracoviskami)

- 2 návrhy medzinárodných projektov, z toho je jeden je návrh projektu v rámci programu HORIZONT 2020 - ich prijatie a financovanie zatiaľ ešte nie je potvrdené
- 2 projekty mobilít – obidva boli už schválené
- 3 návrhy VEGA projektov, z toho 1 je schválený a 2 neboli schválené
- 4 projekty GAPF, ktoré boli schválené.

V roku 2015 sa pracovníci ústavu podieľali na riešení prebiehajúcich projektov, a to:

- 2 medzinárodných projektov (z toho jeden bol projekt HORIZONT 2020 a PF KU v Ružomberku bola v ňom zapojená ako asociovaný partner a druhý je projekt COST). Obidva pokračujú v riešení aj v roku 2016
- 2 domácich projektov VEGA, z toho jeden ukončil riešenie v roku 2015 a jeden pokračuje v riešení aj v nasledujúcom roku
- 2 medzinárodné projekty v rámci Erasmus, obidva pokračujú v riešení aj v roku 2016.

Zapojenie do medzinárodných projektov: Osobitne by sme chceli vyzdvihnúť zapojenie pracoviska do dvoch medzinárodných projektov:

- od roku 2014 je pracovisko zapojené do projektu COST „Zosúladovanie prístupov pre analýzu politík súvisiacich s lesníctvom v Európe“ (COST Action FP1207 – Orchestrating forest-related policy analysis in Europe (ORCHESTRA). Za PF KU v Ružomberku je členkou v manažment projektu (Management Committee) COST prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. Cieľom projektu je podať prehľad o postupoch prípravy politík, spôsobe ich formulácie, schvaľovania a implementácie v lesníctve a ďalších nadväzujúcich sektoroch (životné prostredie, pôdohospodárstvo a rozvoja vidieka) vo vybraných štátoch Európy. V r. 2015 sme sa podieľali celoeurópskom prieskume zameranom na participatívne procesy pri príprave strategických dokumentov súvisiacich s lesníctvom. Informácie získané z prieskumu sme vyhodnotili a doplnili o zhodnotenie aktuálneho právneho zabezpečenia participatívnych procesov na Slovensko.
- od roku 2015 je pracovisko zapojené do projektu Horizont 2020 Výskumné opatrenia pre integrované priestorové plánovanie, využívanie zeme a manažment pôdy (INtegrated Spatial PlannIng, Land Use and Soil Management Research AcTION (INSPIRATION). V roku 2015 sa pracovníci z PF KU v Ružomberku (z ústavu a Katedry geografie) podieľali na dotazníkovom prieskume k vyššie uvedeným cieľom projektu v rámci Žilinského kraja, zorganizovali sme na PF KU WORKSHOP (12.10.2015) a na vypracovaní národnej správy.

Rozvoj ústavu: Z významných aktivít podporujúcich rozvoj ústavu je potrebné uviesť, že v roku 2015 pracovníci ústavu po konzultáciách s pracovníkmi Centra excelencie EÚ SPECTRA STU v Bratislave pripravili na podpis návrh rámcovej Dohody o spolupráci medzi STU v Bratislave a PF KU v Ružomberku. Cieľom spolupráce bude zvýšiť inovačný potenciál interdisciplinárneho výskumu v oblasti životného prostredia a globálnych aspektov manažmentu priestorového rozvoja vrátane zvýšenia kvality graduálneho a postgraduálneho vzdelávania v tejto oblasti. Partnerom na STU zodpovedným za plnenie dohody o spolupráci bude Centrum Excelencie SPECTRA STU, ktoré je spoločným pracoviskom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Ústavu ekológie lesa SAV a Fakulty manažmentu UK v Bratislave. Partnerom na Pedagogickej fakulte KU zodpovedným za plnenie dohody o spolupráci bude Ústav transdisciplinárnych štúdií v životnom prostredí.

XII. Prílohy -